

Duomenų rinkinio pavadinimas	Finansinės sąskaitos
1. Kontaktinė informacija	
1.1. Institucijos kontaktai	Lietuvos bankas
1.2. Institucijos padalinio kontaktai	Ekonomikos ir finansinio stabilumo tarnybos Statistikos departamento Bendrosios statistikos skyrius
1.3. Kontaktinis asmuo	Diana Liberienė dliberiene@lb.lt (8 5) 268 0146
2. Institucinė aplinka	
2.1. Įsipareigojimas rinkti, sudaryti ir skleisti statistinę informaciją	<p>Lietuvos bankas (LB) yra Eurosistemos narys. Todėl Europos centrinių bankų sistemos (ECBS) funkcijoms vykdyti reikalingos statistinės informacijos rinkimo, sudarymo ir sklaidos atsakomybė nustatyta ES teisės aktais – Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2533/98, Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2015/373, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2533/98, ir ECBS bei Europos Centrinio Banko statutu (5 straipsnis).</p> <p>LB atsakomybė rinkti ir sudaryti statistinę informaciją, reikalingą ECBS ir LB funkcijoms vykdyti, yra įtvirtinta LB įstatymo (su paskutiniais pakeitimais 2017 m.) 8 straipsnyje.</p> <p>Statistinės informacijos sklaidos atsakomybė yra apibrėžta LB įstatymo 55 straipsnyje, kuriame nustatoma, kad LB ne rečiau kaip kartą per mėnesį skelbia statistinę ir kitą informaciją.</p> <p>Lietuvos bankas yra atsakingas už ketvirtinių finansinių sąskaitų sudarymą ir sklaidą.</p> <p>Metinių finansinių sąskaitų sudarymas ir sklaida – Lietuvos statistikos departamento atsakomybės sritis.</p>
2.2. Apsikeitimas duomenimis ir duomenis rengiančių institucijų veiklos koordinavimas	<p>LB bendradarbiauja su kitomis statistiką sudarančiomis nacionalinėmis institucijomis. Tuo tikslu yra pasirašytos statistinės informacijos ir duomenų teikimo sutartys su Lietuvos statistikos departamentu ir Finansų ministerija.</p> <p>LB vykdomi statistikos darbai yra įtraukti į Oficialiosios statistikos darbų programą, kaip ir kitų statistiką sudarančių institucijų statistikos darbai.</p>
2.3. Konfidencialios statistinės informacijos apsauga	<p>Konfidencialios statistinės informacijos apsauga užtikrinama šiais dokumentais: Tarybos reglamento (EB) Nr. 2533/98 8, 8a–8c straipsniais, Tarybos reglamentu (ES) Nr. 2015/373, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 2533/98; bendromis taisyklėmis ir minimaliais standartais, kuriais užtikrinamas individualios statistinės informacijos konfidencialumas, nustatytais Gairėse ECB/1998/NP28; Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, reglamentuojančiu fizinių asmenų duomenų apsaugą.</p> <p>Kitoms nei ECBS funkcijoms vykdyti reikalingos statistinės informacijos konfidencialumas užtikrinamas Statistikos įstatymo 15 straipsniu.</p> <p>Administracinių nusižengimų kodeksas numato baudas už konfidencialių statistinių duomenų atskleidimą.</p>
2.4. Statistinės informacijos rinkimo užtikrinimas	<p>ECBS funkcijoms vykdyti reikalingos statistinės informacijos rinkimo teisinis pagrindas yra Tarybos reglamentas 2533/98 ir jo pakeitimai, padaryti Tarybos reglamentu (ES) 373/2015 (2 straipsnis).</p> <p>Lietuvos banko funkcijoms, nesusijusioms su ECBS veikla, vykdyti reikalingos statistinės informacijos rinkimo teisinis pagrindas yra Lietuvos banko įstatymo 8 straipsnio 2 dalis.</p> <p>Lietuvos banko įstatymo 54 straipsnis numato, kad valstybės ir savivaldybių institucijos ir ūkio subjektai privalo teikti Lietuvos bankui informaciją, reikalingą jo funkcijoms atlikti.</p> <p>Šio įstatymo 54¹ straipsnis nustato, kad Lietuvos bankas turi teisę skirti baudas ir delspinigius ūkio subjektams už Lietuvos banko nustatytos statistinės informacijos teikimo pažeidimus, jei tokiems pažeidimams netaikoma ECB poveikio priemonių tvarka. Baudų ir delspinigių dydį, jų taikymo tvarką ir su tuo susijusios medžiagos saugojimo terminus nustato LB.</p>

Duomenų rinkinio pavadinimas	Finansinės sąskaitos
2.5. Kokybės politika	<p>LB plėtoja, sudaro ir skleidžia statistinę informaciją laikydamasis kokybės politikos, kuri atitinka tarptautinių organizacijų nustatytus statistinių duomenų kokybės reikalavimus.</p> <p>Lietuvos banko rengiama finansinių sąskaitų statistinė informacija vertinama metinėse ECB kokybės ataskaitose.</p> <p>Lietuvos bankas kartu su Lietuvos statistikos departamentu kartą metuose rengia Finansinių sąskaitų statistikos duomenų, naudojamų Makroekonominio disbalanso procedūros rodikliams sudaryti, kokybės ataskaita.</p>
3. Metodika	
3.1. Terminai ir apibrėžtys	<p>Finansinės sąskaitos (FS) – tai duomenys apie šalies teritorijoje veikiančių ekonominių vienetų, sugrupuotų į institucinius sektorius, finansinį turtą ir įsipareigojimus, t. y. turto ir įsipareigojimų likučius laikotarpio pabaigoje bei jų pokyčius (sandorius, perkainojimą ir kitus apimties pasikeitimus) per laikotarpį. FS yra integrali nacionalinių sąskaitų sistemos dalis, jų sudarymo pagrindinės taisyklės ir metodika yra apibrėžtos 2013 m. gegužės 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 549/2013 dėl Europos nacionalinių ir regioninių sąskaitų sistemos (ESS 2010).</p> <p>Institucinis vienetas – ekonomiškai aktyvus ekonominis vienetas, disponuojantis nuosavu turto ir savo vardu prisiimantis įsipareigojimus.</p> <p>Likučiai – tam tikru laiko momentu turimas finansinis turtas ir neįvykdyti įsipareigojimai.</p> <p>Finansiniai sandoriai – finansinio turto ir įsipareigojimų sandoriai tarp institucinių vienetų, kai yra sukuriamas arba likviduojamas finansinis turtas ar prisiimami įsipareigojimai.</p> <p>Perkainojimas – finansinio turto ir įsipareigojimų vertės pokyčiai per laikotarpį dėl rinkos kainų ir valiutos kursų pasikeitimų.</p> <p>Kiti turto ir įsipareigojimų apimties pokyčiai. Jiems priskiriami pokyčiai, kurie nėra sandorių rezultatas. Tai pokyčiai, atsiradę dėl klasifikavimo ir struktūros pasikeitimo ar ne ekonominės prigimties įvykių.</p> <p>Grynoji vertė (B.90F) – skirtumas tarp finansinio turto ir įsipareigojimų likučių, parodantis grynąją finansinio turto vertę.</p> <p>Grynasis skolinimas (+) / skolinimasis (-) (B.9F) – skirtumas tarp finansinio turto ir įsipareigojimų sandorių, parodantis finansinio turto perteklių (+) arba deficitą (-).</p>
3.2. Aprėptis (duomenų aprėptis, aprėpties išimtys, neužfiksuota veikla)	Ketvirtinių FS duomenys apima visus institucinius sektorius ir jų subsektorius bei visas finansines priemones, kaip apibrėžta metodikoje nurodytoje ESS 2010 .
3.3. Klasifikacija ir skirstymas į sektorius	<p>Vadovaujantis ESS 2010 nurodyta metodika, visi instituciniai vienetai pagal jų pagrindines funkcijas ir tikslus grupuojami į sektorius ir subsektorius.</p> <p>Visa ekonomika (S.1) – sektorius, kuriam priskiriami visi instituciniai sektoriai rezidentai, t. y. ne finansų bendrovės, finansų bendrovės, valdžios sektorius, namų ūkiai bei namų ūkiams paslaugas teikiančios ne pelno institucijos.</p> <p>Ne finansų bendrovių (S.11) sektorius – privačiosios ir viešosios institucijos, gaminančios rinkos prekes ir teikiančios nefinansines paslaugas rinkos kainomis. Šiam sektoriui priskiriamos uždarnosios akcinės bendrovės, akcinės bendrovės, mažosios bendrijos, valstybės ir savivaldybių įmonės, viešosios įstaigos, kurios didžiąją veiklos sąnaudų dalį padengia pajamomis už parduotas prekes ir paslaugas. Šiam sektoriui priskiriamos ir pagrindinių buveinių veiklos bendrovės, išskyrus atvejus, kai visos arba didžioji dalis patrunuojamųjų bendrovių yra finansų bendrovės – tada jos laikomos finansiniais pagalbininkais (S.126) finansų bendrovių sektoriuje. Šiam sektoriui nepriskiriamos individualiosios įmonės, nors jos yra rinkos gamintojai. Jos priskiriamos namų ūkių sektoriui (S.14).</p> <p>Finansų bendrovių (S.12) sektorius – finansiniu tarpininkavimu ir pagalbine finansine veikla užsiimančios privačiosios ir viešosios institucijos. Lietuvoje išskiriami šie subsektoriai ir jų grupės:</p> <p>centrinis bankas (S.121) – Lietuvos bankas;</p> <p>kitos pinigų finansų įstaigos (S.12B) – subsektorių grupė, kurią sudaro: indėlių bendrovės, išskyrus centrinį banką (S.122), – komerciniai bankai, užsienio bankų filialai (skyyriai), Lietuvos centrinė kredito unija, kredito unijos;</p> <p>pinigų rinkos fondai (PRF) (S.123) – kolektyvinio investavimo subjektai</p>

Duomenų rinkinio pavadinimas	Finansinės sąskaitos
	<p>(KIS), kuriuose investuotojai sutelkia lėšas, kad galėtų jas bendrai investuoti į trumpalaikį finansinį turtą – pinigų rinkos priemonės ir kurių išleistos akcijos (vienetai) laikomos artimais indėliams pakaitalais;</p> <p>ne PRF investiciniai fondai (S.124) – KIS, kuriuose investuotojai sutelkia lėšas, kad galėtų jas bendrai investuoti į finansinį ir (arba) nefinansinį turtą ir kurių išleistos akcijos (vienetai) nelaikomos artimais indėliams pakaitalais. Investiciniai fondai gali būti atvirojo, pusiau atvirojo ir uždarojo tipo;</p> <p>kitos finansų įstaigos (S.120) – subsektorių grupė, kurią sudaro:</p> <p>kiti finansiniai tarpininkai, išskyrus draudimo bendroves ir pensijų fondus (S.125), – A kategorijos finansų maklerio įmonės, finansinės nuomos bendrovės, faktoringu užsiimančios bendrovės, rizikos kapitalo bendrovės;</p> <p>finansiniai pagalbininkai (S.126) – draudimo brokeriai ir agentai, įmonės, garantijas teikiančios B ir C kategorijos finansų maklerio įmonės, pensijų fondų ir KIS valdymo įmonės, Vertybinių popierių birža „NASDAQ OMX Vilnius“, Centrinis vertybinių popierių depozitoriumas, ne pelno institucijos, teikiančios paslaugas finansų bendrovėms;</p> <p>priklausomos finansų įstaigos ir pinigų skolinotojai (S.127) – nuosavų lėšų skolinotojai (greitojo kredito įmonės), lombardai, kontroliuojančiosios bendrovės, kurios nuosavybės teise valdo patronuojamųjų bendrovių akcijas ir kurių pagrindinė veikla yra tų bendrovių nuosavybės teisių turėjimas, neteikiant jokių kitų paslaugų bendrovėms, kurių akcijos yra laikomos (jos neadministruoja arba nevaldo kitų vienetų);</p> <p>draudimo bendrovės (S.128) – finansų bendrovės, kurių pagrindinė veikla yra finansinis tarpininkavimas kaip rizikos mažinimo (daugiausia tiesioginio draudimo ar perdraudimo forma) pasekmė. Priklausomai nuo draudimo bendrovių teikiamų paslaugų jos skirstomos į:</p> <p>gyvybės draudimo bendroves, kurios teikia gyvybės draudimo paslaugas;</p> <p>ne gyvybės draudimo bendroves, kurios teikia draudimo nuo nelaimingų atsitikimų, ligos, transporto priemonių ir kitas draudimo paslaugas;</p> <p>perdraudimo bendroves, kurios teikia perdraudimo paslaugas kitoms draudimo bendrovėms. Draudimo bendrovė įsigyja draudimą, kuriuo siekia apsaugoti nuo nenumatyto didelio ieškinių skaičiaus ar itin didelių ieškinių.</p> <p>Lietuvoje draudimo bendrovių subsektorių sudaro gyvybės ir ne gyvybės draudimo įmonės, turinčios draudimo veiklos licencijas, ir Lietuvoje įsteigti kitų valstybių draudimo įmonių filialai.</p> <p>pensijų fondai (S.129) – savarankiški II ir III pakopų pensijų fondai.</p> <p>Valdžios sektorius (S.13) – sektorius, kuriam priskiriami iš mokesčių finansuojami instituciniai vienetai, kurių pagrindinė veikla – ne rinkos paslaugų teikimas ir (ar) nacionalinių pajamų ir turto persikirstymas. Lietuvoje išskiriami šie subsektoriai:</p> <p>centrinė valdžia (išskyrus socialinės apsaugos fondus) (S.1311) – iš valstybės biudžeto finansuojami subjektai, taip pat nebiudžetiniai fondai ir kiti viešosios nuosavybės ne rinkos gamintojai (viešosios įstaigos ir valstybės kontroliuojamos įmonės, finansuojamos iš valstybės biudžeto);</p> <p>vietos valdžia (išskyrus socialinės apsaugos fondus) (S.1313) – iš savivaldybių biudžetų finansuojami subjektai ir kiti viešosios nuosavybės ne rinkos gamintojai (viešosios įstaigos ir savivaldybių kontroliuojamos įmonės, finansuojamos iš savivaldybių biudžetų);</p> <p>socialinės apsaugos fondai (S.1314) – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba ir jos teritoriniai skyriai, Lietuvos darbo birža ir jos teritoriniai skyriai, Valstybinė ligonių kasa ir teritorinės ligonių kasos, nebiudžetinis Užimtumo fondas.</p>

Duomenų rinkinio pavadinimas	Finansinės sąskaitos
	<p>Namų ūkių (S.14) sektorius – pavieniai asmenys ar asmenų grupės kaip vartotojai, ūkininkai kaip rinkos gamintojai, pagal verslo liudijimą dirbantys verslininkai ir individualiosios įmonės.</p> <p>Namų ūkiams paslaugas teikiančių ne pelno institucijų (S.15) sektorius – profesinės sąjungos, įvairios draugijos, vartotojų asociacijos, politinės partijos, bažnyčios ir religinės bendruomenės, daugiabučių gyvenamųjų namų bendrijos, socialiniai, kultūriniai, poilsio, pramogų ir sporto klubai, labdaros, paramos organizacijos.</p> <p>Likusio pasaulio (S.2) sektorius – vienetai nerezidentai, kurie vykdo sandorius su instituciniais vienetais rezidentais arba yra kitaip ekonomiškai su jais susiję. Šiam sektoriui priskiriamos ES institucijos ir tarptautinės organizacijos. Išskiriamos šios ekonominės zonos:</p> <p>euro zona – ES valstybės narės, įteisinusios eurą kaip bendrąją valiutą, ECB ir Europos stabilumo mechanizmas;</p> <p>ne euro zona – šalys, išskyrus euro zonos valstybes nares.</p> <p>ESS 2010 išskiriamos aštuonios finansinio turto ir įsipareigojimų kategorijos. Finansinių sandorių klasifikatorius atitinka finansinio turto ir įsipareigojimų klasifikatorių. Bet koks finansinis turtas, išskyrus piniginį auksą, turi atitiktinį įsipareigojimą. Sandorių žymėjimui naudojamas kodas F, o balanso pozicijų (likučių) žymėjimui – kodas AF.</p> <p>Piniginis auksas ir specialiosios skolinimosi teisės (AF/F.1). Šioje grupėje išskiriamos tokios priemonės:</p> <p>piniginis auksas (AF/F.11) – auksas, kurį kaip užsienio atsargas laiko ir valdo Lietuvos bankas. Jam priskiriamas 995/1 000 grynumo luitinis auksas ir nepaskirtosios aukso sąskaitos;</p> <p>specialiosios skolinimosi teisės (SST) (AF/F.12) – Tarptautinio valiutos fondo (TVF) sukurtas ir jo narių turimam atsargų turtui pildyti skirtas tarptautinių atsargų turtas.</p> <p>Grynieji pinigai ir indėliai (AF/F.2) – apyvartoje esantys grynieji pinigai bei indėliai nacionaline ar užsienio valiuta. Šioje grupėje išskiriamos šios priemonės:</p> <p>grynieji pinigai (AF/F.21) – euro monetos ir banknotai, esantys apyvartoje ir naudojami mokėjimams atlikti, taip pat užsienio valiuta išleisti ir apyvartoje esantys banknotai ir monetos, kuriuos turi rezidentai. Euro banknotus leidžia Euro sistema, monetas – euro zonos valstybių centrinės valdžios sektorius, nors pagal susitarimą monetos laikomos nacionalinių centrinių bankų įsipareigojimais, atitinkančiais menamus nacionalinių centrinių bankų reikalavimus valdžios sektoriui;</p> <p>pervedamieji indėliai (AF/F.22) – indėliai eurais ir užsienio valiutomis, kurie gali būti pakeisti į grynuosius pinigus ir (arba) naudojami mokėjimams čekiais, vekseliais, pavedimais, tiesioginiu debetu ar kreditu ar kitais mokėjimo būdais, be nuobaudų ar apribojimų;</p> <p>kiti indėliai (AF/F.29) – indėliai eurais ir užsienio valiutomis, kuriuos pakeisti į grynuosius pinigus ir naudoti mokėjimams iki nustatyto termino arba be išankstinio pranešimo galima tik taikant didelius apribojimus ar nuobaudas. Šiai grupei priskiriami terminuoti, taupomieji indėliai, neperleidžiamieji indėlių sertifikatai, atpirkimo sandoriai, kurie yra pinigų finansinių įstaigų įsipareigojimai ir centrinės valdžios išleisti taupymo lakštai.</p> <p>Skolos vertybiniai popieriai (AF/F.3) – perleidžiamosios finansinės priemonės, kuriomis įrodoma skola. Prie skolos vertybinių popierių taip pat priskiriami privačiai išplatinti skolos vertybiniai popieriai, kuriuos emitentas parduoda nedideliame investuotojų skaičiui. Šioje grupėje pagal pradinį išpirkimo terminą išskiriamos tokios priemonės:</p> <p>trumpalaikiai skolos vertybiniai popieriai (AF/F.31) – skolos vertybiniai popieriai, kurių pradinis išpirkimo terminas yra vieni metai ir mažiau;</p> <p>ilgalaikiai skolos vertybiniai popieriai (AF/F.32) – skolos vertybiniai popieriai, kurių pradinis išpirkimo terminas yra daugiau kaip vieni metai.</p>

Duomenų rinkinio pavadinimas	Finansinės sąskaitos
	<p>Paskolos (AF/F.4) – kreditorių paskolintos lėšos debitoriams. Šiai grupei priskiriamos paskolos, suteiktos eurais ir užsienio valiutomis vartojimo prekėms, būstui įsigyti ar kitiems tikslams, finansinė nuoma, pirkimo išsimokėtinai sutartys ir atvirkštiniai atpirkimo sandoriai. Šioje grupėje pagal pradinį paskolos grąžinimo terminą išskiriamos tokios priemonės:</p> <p>trumpalaikės paskolos (AF/F.41) – paskolos, kurių pradinis grąžinimo terminas yra vieni metai ir mažiau, paskolos, grąžinamos pagal pareikalavimą, ir trumpalaikiai atvirkštiniai atpirkimo sandoriai;</p> <p>ilgalaikės paskolos (AF/F.42) – paskolos, kurių pradinis grąžinimo terminas yra daugiau kaip vieni metai, ir ilgalaikiai atvirkštiniai atpirkimo sandoriai.</p> <p>Nuosavybės priemonės ir investicinių fondų akcijos (vienetai) (AF/F.5) – nuosavybės vertybiniai popieriai, kurie suteikia teisę jų turėtojams į dalį bendrovės pelno ar į dalį grynojo bendrovės turto jos likvidavimo atveju. Šioje grupėje išskiriamos tokios priemonės:</p> <p>biržinės akcijos (AF/F.511) – akcinių bendrovių išleistos akcijos, kurios yra įtrauktos į vertybinių popierių biržos prekybos sąrašus ir kurių kainos nustatomos organizuotose vertybinių popierių biržose;</p> <p>nebiržinės akcijos (AF/F.512) – akcinių ir uždarytųjų akcinių bendrovių išleistos akcijos, kurios nėra įtrauktos į vertybinių popierių biržos prekybos sąrašus ir kurių kainos nenustatomos organizuotose vertybinių popierių biržose;</p> <p>kitos nuosavybės priemonės (AF/F.519) – įvairios nuosavybės priemonės, nepriskirtos prie biržinių (AF/F.511) ir nebiržinių (AF/F.512) akcijų. Šiomis priemonėmis priskiriami kooperatinių bendrovių ir kredito unių pajai, valstybės ir savivaldybių įmonių kapitalas, kuris nėra paskirstytas į akcijas, nekilnojamasis turtas, rezidentų įsigytas užsienyje ar nerezidentų įsigytas Lietuvoje;</p> <p>investicinių fondų akcijos (vienetai) (AF/F.52) – akcijos, kurias išleidęs investicinis fondas yra įsteigtas kaip bendrovė. Jeigu fondas yra įsteigtas kaip fondas, jo išleistos akcijos vadinamos vienetais.</p> <p>pinigų rinkos fondų (PRF) akcijos (vienetai) (AF/F.521) – PRF išleistos akcijos (vienetai);</p> <p>ne PRF investicinių fondų akcijos (vienetai) (AF/F.522) – ne PRF išleistos akcijos (vienetai).</p> <p>Draudimo, pensijų ir standartinių garantijų sistemos (AF/F.6). Šioje priemonių grupėje išskiriamos šešios subkategorijos. Dvi subkategorijos – pensijų fondų reikalavimai pensijų valdytojams (AF/F.64) ir nepensiniai įsipareigojimai (teisės) (AF/F.65) Lietuvos ketvirtinėms FS nėra aktualios, nes jos susijusios su nustatyto dydžio išmokų pensijų sistemomis (angl. <i>defined benefit pension schemes</i>), kurių Lietuvoje kol kas nėra. Lietuvoje egzistuoja tik nustatyto dydžio įmokų pensijų sistemos (angl. <i>defined contributions pension schemes</i>).</p> <p>Ne gyvybės draudimo techniniai atidėjiniai (AF/F.61) – ne gyvybės draudėjų finansiniai reikalavimai ne gyvybės draudimo bendrovėms dėl perkeltų įmokų ir pateiktų išmokų reikalavimų.</p> <p>Gyvybės draudimo ir anuiteto įsipareigojimai (teisės) (AF/F.62) – gyvybės draudėjų ir anuiteto gavėjų finansiniai reikalavimai gyvybės draudimo bendrovėms.</p> <p>Pensiniai įsipareigojimai (teisės) (AF/F.63) – pensijų fondų įsipareigojimai, o namų ūkių turtas, sukauptas pensijų fonduose.</p> <p>Standartinių garantijų atidėjiniai (AF/F.66) – garantijų teikėjų sudaryti atidėjiniai garantijoms apmokėti.</p> <p>Išvestinės finansinės priemonės ir samdomųjų darbuotojų akcijų pasirinkimo sandoriai (AF/F.7). Šioje grupėje išskiriamos tokios priemonės:</p> <p>išvestinės finansinės priemonės (AF/F.71) – perleidžiamosios finansinės priemonės, susietos su finansiniu ar nefinansiniu turtu, turto grupe ar indeksu, pagal kurias finansų rinkose galima atskirai prekiauti konkrečia finansų rizika.</p>

Duomenų rinkinio pavadinimas	Finansinės sąskaitos
	<p>Šiai grupei priskiriamos tokios finansinės priemonės kaip pasirinkimo, būsimieji ir apsisikeitimo sandoriai, išankstinių susitarimų dėl palūkanų normos sandoriai;</p> <p>sandomųjų darbuotojų akcijų pasirinkimo sandoriai (AF/F.72) – išvestinės finansinės priemonės, pagal kurias sandomasis darbuotojas turi teisę įsigyti tam tikrą kiekį darbdavio akcijų už nustatytą kainą, nustatytu laiku arba per tam tikrą laikotarpį nuo teisių įsigaliojimo dienos.</p> <p>Kitos gautinos (mokėtinės) sumos (AF/F.8) – finansinis turtas ar įsipareigojimai, atsirandantys, kai nesutampa sandorių sudarymo ir jų apmokėjimo laikas. Šioje priemonių grupėje išskiriami tokie vienetai:</p> <p>prekybos kreditai ir išankstiniai mokėjimai (AF/F.81) – įsiskolinimai už prekes ir paslaugas, gauti ar sumokėti avansai;</p> <p>kitos gautinos (mokėtinės) sumos, išskyrus prekybos kreditus ir išankstinius mokėjimus (AF/F.89), – finansiniai reikalavimai ar įsipareigojimai, atsiradę dėl laiko skirtumų tarp susikaupusių sandorių ir atliktų mokėjimų, susijusių su darbo užmokesčiu, mokesčiais ir socialinėmis įmokomis dividendais, nuoma ir pan.</p>
<p>3.4. Skaičiavimo metodai (įvertinimas, apskaitos metodas, išplėtimo / užskaitos procedūros)</p>	<p>FS sudarymo pagrindiniai apskaitos principai:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dvejetainis įrašas; - vertės nustatymas; - kaupimo principas; <p>Dvejetainis įrašas. Visi sandoriai į sąskaitas įrašomi du kartus – jie turi būti įrašyti į abi susijusias sandorio puses. Kiekvienas finansinio turto sandoris turi atitiktinį įsipareigojimų sandorį. Todėl visos ekonomikos mastu yra užtikrinama lygybė, pagal kurią galima patikrinti finansinių sąskaitų duomenų nuoseklumą, t. y. ar jie atitinka šią lygybę:</p> $\sum \text{Turto sandoriai} = \sum \text{Įsipareigojimų sandoriai}$ <p>FS sudaromas vadovaujantis kaupimo principu. Tai reiškia, kad sandoris įrašomas tuo metu, kai jis įvyko, nepriklausomai nuo to, ar jis apmokėtas, ar ne.</p> <p>Vertės nustatymas. FS finansinis turtas ir įsipareigojimai įvertinami vadovaujantis ESS 2010 metodikoje nurodytais vertinimo metodais – finansinės priemonės, tokios kaip skolos vertybiniai popieriai, biržinės akcijos, IF akcijos (vienetai) ir išvestinės finansinės priemonės, kurios yra perleidžiamos, t. y. turi antrinę rinką, įvertinamos rinkos kaina. Finansinės priemonės, tokios kaip indėliai ir paskolos, kurios neturi antrinės rinkos ir nėra perleidžiamos, įvertinamos nominaliaja verte. Nuosavybės vertybiniai popieriai, tokie kaip nebiržinės akcijos ar kitos nuosavybės priemonės, įvertinami pagal balansinę vertę, taikant nuosavų fondų metodą.</p> <p>Sudarant FS, finansiniai sandoriai apskaičiuojami netiesiogiai, t. y. kaip skirtumas tarp ketvirčio pradžios ir pabaigos likučių, atėmus perkainojimus ir kitus apimties pokyčius.</p>
<p>4. Tikslumas ir patikimumas</p>	
<p>4.1. Duomenų šaltiniai</p>	<p>Statistinių apklausų, vykdomų Lietuvos statistikos departamento, duomenys:</p> <ul style="list-style-type: none"> - įmonės veiklos metinė statistinė ataskaita F-01; - įmonės pagrindinių finansinių rodiklių ketvirtinė statistinė ataskaita F-01; - draudimo įmonės veiklos metinė statistinė ataskaita F-02; - finansinio tarpininkavimo įmonės veiklos metinė statistinė ataskaita F-03; - finansinio tarpininkavimo įmonės veiklos ketvirtinė statistinė ataskaita F-03; - finansų maklerio įmonės ir valdymo įmonės metinė statistinė ataskaita F-03 (sutrumpinta). <p>Lietuvos banko priežiūros tikslais renkamų finansinių ataskaitų duomenys:</p> <ul style="list-style-type: none"> - agreguotas draudimo įmonių ketvirtinis balansas; - pensijų fondų grynujų aktyvų ketvirtinė ataskaita; - pensijų fondų investicijų pasiskirstymo ketvirtinė ataskaita; - agreguotas valdymo įmonių balansas; - finansų maklerio įmonės finansinės būklės ketvirtinė ataskaita. <p>Lietuvos banko parengta statistinė informacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pinigų finansų įstaigų balanso statistikos duomenys;

Duomenų rinkinio pavadinimas	Finansinės sąskaitos															
	<ul style="list-style-type: none"> - investicinių fondų balanso statistikos duomenys; - draudimo bendrovių balanso statistika; - mokėjimų balanso duomenys; - tarptautinių investicijų balanso duomenys. <p>Lietuvos statistikos departamento parengta statistinė informacija:</p> <ul style="list-style-type: none"> - valdžios sektoriaus ir jo subsektorių ketvirtinės finansinės sąskaitos. <p>Lietuvos banko tvarkomų mikro duomenų bazės:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vertybinių popierių duomenų bazės duomenys. 															
4.2. Statistiniai metodai	<p>Įverčiai. Kad ekonominių reiškinį būtų galima atvaizduoti FS, kai nėra duomenų šaltinių, skaičiuojami įverčiai ar likutinė reikšmė.</p> <p>Taikant įverčius apskaičiuojami tik reikšmingi duomenys. Mažesnio reikšmingumo duomenims naudojami metiniai duomenys. Pagrindiniai rodikliai, apskaičiuojami taikant įverčius, yra šie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gryniesi pinigai, turimi ne finansų bendrovių ir namų ūkių; - kiti nuosavybės vertybiniai popieriai, turimi ne finansų bendrovių ir namų ūkių; - draudimo techninių atidėjinių paskirstymas pagal turėtojo sektorių; <p>Likutinė reikšmė dažniausiai yra skaičiuojama sudarant namų ūkių ir ne finansinių bendrovių sektorių FS. Šių sektorių FS iš esmės sudaromos naudojant netiesioginius duomenų šaltinius arba apskaičiuojamos kaip likutinės reikšmės.</p> <p>Konsolidavimas. FS gali būti konsoliduotos ir nekonsoliduotos. Nekonsoliduotosiose FS parodomi visi finansiniai sandoriai tarp ekonominių vienetų. Konsoliduotosiose FS sandoriai tarp institucinių vienetų, priskirtų tam pačiam sektoriui ar subsektoriui, neparodomi. Konsolidacijos tikslais visi srautai ir likučiai skirstomi į dvi grupes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vidaus (<i>intra</i>) srautus ir likučius. Tai sandoriai tarp institucijų, priskirtų tam pačiam sektoriui (subsektoriui); - išorės (<i>inter</i>) srautus ir likučius. Tai sandoriai tarp institucijų, priskirtų skirtingiems sektoriams (subsektoriams). <p>LB sudaromos ir skelbiamos ketvirtinės FS yra nekonsoliduotos, t. y. parodomi visi finansiniai sandoriai tarp ekonominių vienetų, įskaitant sandorius tarp ekonominių vienetų, priskirtų tam pačiam sektoriui ar subsektoriui.</p>															
4.3. Duomenų teisingumo patvirtinimas	<p>FS sudaromos naudojant specializuotą FS statistikos informacinę sistemą (FSSIS). Įdiegus šią sistemą, labai sumažėjo klaidų tikimybė, nes FSSIS yra įdiegtos duomenų aritmetinio ir loginio tikrinimo taisyklės. Be to, papildomai tikrinama, ar FSS duomenys tenkina šias taisykles:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Laikotarpio pradžios likutis + Finansiniai sandoriai + Perkainojimas + Kiti apimties pokyčiai = Laikotarpio pabaigos likutis; - $\sum$ Turto likučiai (sandoriai) = $\sum$ Įsipareigojimų likučiai (sandoriai). 															
4.4. Duomenų revizijos	<p>FS duomenų revizijų politika parengta atsižvelgiant į ECB ir Eurostato bei tarptautinių organizacijų (EBPO, TVF) rekomendacijas ir yra suderinta su kitų statistikos sričių revizijomis.</p> <p>FS duomenų revizijų grafikas</p> <table border="1" data-bbox="624 1599 1522 1995"> <thead> <tr> <th>Ataskaitinis laikotarpis</th> <th>Revizijos tipas</th> <th>Revizijos laikas</th> <th>Revizijos tikslas</th> <th>Revizuojamas laikotarpis</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>II ketvirtis</td> <td>Metinė</td> <td>100 d. ataskaitiniam ketvirčiui pasibaigus</td> <td>Naujų duomenų šaltinių ir skaičiavimo metodų įdiegimas, perklasifikavimai</td> <td>17 ketvirčių arba visa laiko eilutė</td> </tr> <tr> <td>I, IV ketvirtis</td> <td>Rutinė</td> <td>100 d. ataskaitiniam ketvirčiui pasibaigus</td> <td>Išankstiniai duomenys pakeičiami galutiniais, įverčiai – faktiniais duomenimis.</td> <td>15 ketvirčių</td> </tr> </tbody> </table>	Ataskaitinis laikotarpis	Revizijos tipas	Revizijos laikas	Revizijos tikslas	Revizuojamas laikotarpis	II ketvirtis	Metinė	100 d. ataskaitiniam ketvirčiui pasibaigus	Naujų duomenų šaltinių ir skaičiavimo metodų įdiegimas, perklasifikavimai	17 ketvirčių arba visa laiko eilutė	I, IV ketvirtis	Rutinė	100 d. ataskaitiniam ketvirčiui pasibaigus	Išankstiniai duomenys pakeičiami galutiniais, įverčiai – faktiniais duomenimis.	15 ketvirčių
Ataskaitinis laikotarpis	Revizijos tipas	Revizijos laikas	Revizijos tikslas	Revizuojamas laikotarpis												
II ketvirtis	Metinė	100 d. ataskaitiniam ketvirčiui pasibaigus	Naujų duomenų šaltinių ir skaičiavimo metodų įdiegimas, perklasifikavimai	17 ketvirčių arba visa laiko eilutė												
I, IV ketvirtis	Rutinė	100 d. ataskaitiniam ketvirčiui pasibaigus	Išankstiniai duomenys pakeičiami galutiniais, įverčiai – faktiniais duomenimis.	15 ketvirčių												

Duomenų rinkinio pavadinimas	Finansinės sąskaitos
5. Duomenų tinkamumas	
5.1. Duomenų periodiškumas ir savalaikiškumas	Ketvirtiniai duomenys. Skelbiami per 100 dienų ketvirčiui pasibaigus. Žr. duomenų skelbimo kalendorių .
5.2. Suderinamumas (vidinis suderinamumas, suderinamumas tarp sektorių ir tarp statistikos sričių)	<p>FS duomenys yra visiškai suderinti sektorių, subsektorių ir priemonių lygmeniu. Likučių, sandorių, perkainojimų ir kitų apimčių pokyčių duomenys yra taip pat suderinti ir tenkina šią taisyklę:</p> <p>Laikotarpio pradžios likutis + Finansiniai sandoriai + Perkainojimas + Kiti apimties pokyčiai = Laikotarpio pabaigos likutis.</p> <p>Visų laikotarpių duomenys yra suderinti, ir duomenų eilutėje nėra lūžių.</p> <p>Ketvirtinės FS iš esmės yra suderintos su metinėmis FS. Paklaida, palyginta su metiniais likučiais, neviršija 2 proc.</p> <p>FS duomenys nėra visiškai suderinti su nefinansinių sąskaitų duomenimis. Tarp šių duomenų rinkinių egzistuoja statistinė paklaida. Šios paklaidos priežastis – skirtingi duomenų šaltiniai. Siekiama, kad statistinė paklaida, palyginta su BVP, neviršytų 2 proc.</p>
6. Prieinamumas	
6.1. Duomenų sklaidos formos	<p>FS duomenys skelbiami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - FS statistikos pranešime - Lietuvos banko interneto svetainėje - ECB statistinių duomenų bazėje - ECB leidinyje „Household Sector Report“ - Eurostato duomenų bazėje
6.2. Išankstinis duomenų skelbimo kalendorius	FS duomenų skelbimo datos nurodytos duomenų skelbimo kalendoriuje .
6.3. Kita informacija	–
Metaduomenų atnaujinimas	Metaduomenys atnaujinami kartą metuose arba įvykus esminių metodikos pokyčių. Metaduomenų atnaujinimo data: 2018-04-09